

GŁOS

TRYBUNALSKI

Z SEJMU

Warszawa 15-1 PID tel. wł. Dzisiejszemu plenarnemu posiedzeniu Sejmu przewodniczyli w zastępstwie chorego marszałka Dąbski, a później wicemarsz. Czetwertyński.

Zaczęto od rozpatrywania wniosku nagłego Klubu Narodowego o zmianie artykułu 25 Konstytucji w tym sensie, iżby dodany został ustęp, wprowadzający automatyczne przedłużenie sesji ciał ustawodawczych w wypadku, gdy sesja była odroczone na ten sam okres, na który była odroczone. Wniosek motywowali poseł Rybarski.

Z ramienia Rządu zabrał głos min. skarbu Matuszewski, wygłaszając dłuższe przemówienie przeciwko wnioskowi. Zdaniem Rządu, wniosek ten wprowadziłby zamęt w ustroju skarbowym, bo nigdy w takim wypadku budżet nie byłby uchwalany w terminie. W razie przedłużenia sesji budżet uchwalany byłby po 1 kwietnia t. zn. po rozpoczęciu się już roku budżetowego.

Przedstawiciele lewicy zajmowali na ogół stanowisko niezdecydowane. Nagłość wniosku w głosowaniu przeszła, lecz wniosek uchwalono przekazać komisji konstytucyjnej do ponownego rozpatrzenia.

W dalszym ciągu posiedzenia odbyła się dyskusja nad exposé premiera Bartla. Sensacją dnia było złożenie przez Centrolew wspólnej deklaracji, którą wygłosił poseł Róg (Wyzwolenie). W oświadczeniu swym Centrolew stwierdza, że obalenie gabinetu premiera Światłowskiego było podyktowane nie względami natury personalnej, lecz rzeczowej. Od zachowania praworządności uzależnia Centrolew swój stosunek do gabinetu premiera Bartla. Inni mówcy zajęli również stanowisko wyczekujące. Kluby mniejszościowe i tym razem nie powstrzymały się od ostrego ataku na Rząd.

Po zakończeniu dyskusji rozpatrywano wnioski nagłe, których większość nie została przyjęta.

oOo

Komisja budżetowa Sejmu, pod przewodnictwem pos. Byrki przystąpiła dziś do obrad nad budżetem ministerstwa komunikacji, który referuje pos. Chądzyński.

Przed porządkiem dziennym komisja powzięła ważną uchwałę, na podstawie której czas przemówień poszczególnych mówców komisji ograniczony został do minut 20-tu.

Komisja obradowała w obecności min. Kurna, wicemin. Czapskiego i wyższych urzędników.

oOo

Komisja konstytucyjna po wysłuchaniu na poprzednim posiedzeniu zasadniczego referatu pos. Piłsudskiego o rewizji Konstytucji i pos. Niedziałkowskiego o zmianach proponowanych przez lewicę, rozpoczęła dziś generalną debatę nad temi projektami w obecności min. sprawiedliwości p. Dutkiewicza. Pierwszy zabrał głos pos. Winiarski z Klubu narodowego, który przedstawił stanowisko swego stronnictwa, gdyż nie mogło ono wnieść własnego projektu, jako mały klubik w Sejmie, nie rozporządzający odpowiednią ilością wymaganych podpisów.

Drugi z kolei przemawiał na przedstawiciel „Wyzwolenia”, pos. Bągiński.

oOo

Komisja administracyjna w obecności min. Józewskiego dyr. dep. administracyjnego Weissbroda oraz naczelnika wydz. samorzą-

dowego, przystąpiła do obrad nad ustawą mi samorządowemi.

Przewodniczący komisji pos. Polakiewicz, przed przystąpieniem do obrad, przedstawił trzy rodzaje prac, które komisja ma załatwić, a mianowicie: dużą unifikacyjną ustawę samorządową, małą unifikacyjną ustawę samorządową i regionalne ustawodawstwo samorządowe.

Komisja większością głosów uchwaliła za jąć się najpierw regionalnym ustawodawstwem samorządowym i równocześnie doszła do wniosku, niemal jednomyślnie, że sytuacja jeszcze nie dojrzała do zajęcia się dużą unifikacyjną ustawą samorządową.

Zaznaczyć należy, że mała unifikacyjna ustawa samorządowa jest projektem Klubu BBWR.

Z konferencji haskiej

Wiedeń 15-1 AW. Pisma wiedeńskie donoszą z Hagi, że w sprawie przyznania Niemcom dwuletniego moratorium, co do zaległych rat doszło dziś do zupełnego porozumienia. Raty mają być wpłacone w ciągu jednego roku po upływie 2-letniego moratorium, a przed ich wpłatą będzie przyznane żadne inne moratorium. Również mocarstwa wierzycielskie zrezygnowały z pretensyj co do prawa zastawu, natomiast Niemcy zgodziły się na uiszczenie rat na podstawie planu Younga 15-go każdego.

Haga 15-1 AW. Na posiedzeniu 6-ciu mocarstw zapraszających, które

odbyło się dziś popołudniu, zostały ostatecznie uzgodnione sprawy sankcji. Jako podstawę przyjęto po rozumieniu osiągnięte pomiędzy delegacjami niemiecką a francuską. Tekst odpowiednich not został przyjęty. Załatwienie sprawy sankcji przez członków delegacji niemieckiej zostało określone jako kompromis. Tar dieu do przedłożonego tekstu not, nie zaproponował żadnych poprawek. Ogłoszenia tekstu postanowień o sankcjach należy spodziewać się w sobotę. Noty te stwierdzają jednak, że w wypadku nie mogą pomieścić się sprawy sankcji.

Pracownicy państwowi żądają podwyżki

Warszawa 15-1 PID tel. wł. Dziś delegacja urzędników państwowych konferowała z prezesami wszystkich ugrupowań sejmowych, prosząc o poparcie postulatów urzędniczych. Pracownicy państwowi domagają się 25 proc. podwyżki, oraz wypłacenia za

ległego i bieżącego dodatku mieszkaniowego. Delegaci otrzymali na ogół obietnice przychylnie. Prezes BBWR, poseł Sławek przyrzekł ponadto poprzeć wniosek o wypłacenie dodatku mieszkaniowego za r. 1928.

Nowy minister rolnictwa.

Warszawa 15-1 PID tel. wł. Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili została powzięta decyzja obsadzenia stanowiska ministra rolnictwa. W dniu jutrzejszym uda się premier Bartel do p. Prezydenta Rzplitej z wnioskiem o nominację dra Leona Janty-Pełczyńskiego ministrem rolnictwa. Jest on reprezentantem odłamu konserwatywnego

w BBWR. W obecnej chwili pełni funkcję prezesa Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego. Znany jest jako działacz na niwie społecznej. W 1919 r. był członkiem zarządu b. dzielnicy pruskiej, kierując sprawami rolnymi. W poprzednim Senacie piastował godność senatora.

Epilog zatargu Chin z Sowietami

Łondyn 15-1 AW. Według doniesień z Pekinu we wtorek po raz pierwszy po zlikwidowaniu konfliktu chińsko-sowieckiego przybył do Chiny pociąg z Władywostoku. Obecnie komunikacja transsyberyjska od bywać się będzie normalnie. W przeciągu 6 miesięcy mają być zwolnieni

zaangażowani ostatnio, w czasie trwania konfliktu chińsko-sowieckiego, urzędnicy chińscy. Na miejsce ich powróci 300 wydalonych ze służby obywateli sowieckich. Również władze chińskie przekazują urzędem so wieckim pieczę nad komunikacją telefoniczną i telegraficzną.

Heimwehra się organizuje

Wiedeń 15-1 AW. W ostatnich czasach w obozie Heimwehry zaobserwować można ożywiony ruch, który tłumaczy się tem, że przywódcy usiłują zwańczyć przesilenie w łonie Heimwehry, wywołane przez sprzeciw Landbundu i licznych chrześcijańsko

społecznego żywiołu chłopskiego. Heimwehra chce teraz zgromadzić ludność Austrii pod hasłem „Precz z gospodarką socjalistyczną w Wiedniu”. Na 2 lutego rb. związek Heimwehry zapowiada wielką demonstrację przed ratuszem wiedeńskim. Dru

PRENUMERATA:
MIESIĘCZNIE — — — — — zł. 4
KONTO P. R. O. Nr. 63042.
Adresy redakcyj i administracji:
PIOTRKÓW TRYBUNALSKI
Ul. Legionów 2, tel. 55.
TOMASZÓW MAZOWIECKI
Ul. Piłsudskiego 6, tel. 12.
RADOMSKO Ul. Narutowicza 19, tel. 88
Nieprzyjętych rękopisów nie zwraca się.
Redakcja czynna od 9-ej do 10-ej rano,
Administracja od 9-ej rano do 7-ej wiecz.

Aresztowano 80.000 pijaków.

Nowy Jork 15-1 AW. W ciągu roku ubiegłego w Stanach Zjednoczonych aresztowano za naruszenie ustawy prohibicyjnej ponad 80. tys. ludzi

Góra zasypie całą gminę

Rzym 15-1 AW. W pobliżu Belluno ewakuowano całą gminę wskutek niebezpieczeństwa grożącego ludności tej gminy w razie osunięcia się po bliskiej góry, co lada chwila może nastąpić. Część tej góry osunęła się podczas wojny światowej powodując wielkie straty materialne oraz śmierć wielu mieszkańców.

Od 6 lat kradł systematycznie.

Przemyśl 15-1 AW. W tych dniach na poczcie przemyskiej, w oddziale przesyłek amerykańskich, wykryto wielką kradzież. W oddziale zajęty był jako woźny niejaki Hołyk zamieszkały w Bolestraczych pod Przemyślem, który pełnił służbę od paru lat. Hołyka olbrzymi skład najrozmaitszych kosztowności m. in. 6 zegarków złotych, pieniądze, ubrania i t. p. Rzeczy tych było tak dużo, że musiano sprowadzić wóz, celem przewiezienia ich do miasta. Hołyk przyznał się do winy podając, że kradzieże popełniał systematycznie od 6 lat, przyczem tak się zrecznie urządzał, że nawet koledzy jego nic podejrzanego nie zauważyli.

Brat Litwinowa przed sądem.

Paryż 15-1 AW. Dnia 21 bm. rozpocznie się przed tutejszym sądem przysięgłych rozprawa karna przeciwko bratu rosyjskiego zastępcy komisarza ludowego Litwinowa, który jest oskarżony o fałszowanie weksli na szkodę rosyjskiej delegacji w Paryżu. Współoskarżeni w tym procesie są dwaj bracia Joffe, jeden bankier berliński, drugi właściciel hotelu

giem hasłem Heimwehry jest walka z reprezentacją stanową. Organ tyrolskiego związku Heimwehry publikuje dziś programowy artykuł z którego wynika że Heimwehra w odróżnieniu od dr. Seipla życzy sobie przekształcenia obecnego parlamentu na izbę stanową, a nie jak dr. Seipel proponuje utworzenia odrębnej izby gospodarczo-stanowej, utrzymania parlamentu opierającego się na zasadzie reprezent. stronnictw politycznych.

Niedomagania życia społecznego na wsi.

W Każdy, kto się jako tako orientuje w stosunkach panujących u nas na wsi, przyzna, że tempo postępu wśród mas ludowych jest zbyt powolne, że wieś nie kroczy jeszcze w pochodzie cywilizacyjnym tak szybko, jakbyśmy pragnęli. Jak tego wymaga nasze powstałe wskutek niewoli zapóźnienie. Wprawdzie praca kulturalno - oświatowa prowadzona jest tam dość energicznie przez różne organizacje, wprawdzie rezultaty tej pracy są znaczne a dorobek ich wysiłków niekiedy wprost imponujący, tem niemniej jednak przyznać trzeba, że w stosunku do potrzeb jest to wszystko mocno niewystarczające. Wieś nasza nie dźwiga się tak szybko, jak tego wymagają nasze warunki, i pomimo największych wysiłków nie może nadążyć za innymi w wyścigu cywilizacyjnym.

Jeżeli teraz zastanowimy się nad przyczynami tego powolnego tempa postępu na wsi, to łatwo dojdziemy do przekonania, że jedną z najgłówniejszych przyczyn takiego stanu rzeczy jest dotkliwie odczuwany brak ludzi inteligentnych w pracy kulturalno - oświatowej na terenie wiejskim. Cały szereg placówek kulturalnych nie może się tam rozwijać po prostu dlatego, że nie ma ich kto prowadzić. Obowiązek pracy społecznej przede wszystkim z natury rzeczy spada na barki tak zwanej inteligencji wiejskiej, t.j. nauczycielstwa, pracowników samorządowych i t.p. Trzeba przyznać, że inteligencja ta, biorąc ogólnie i pomijając stosunkowo nieliczne wyjątki, zdawała i zdaje sobie należycie sprawę z ciężarów na niej obowiązków i dość chętnie do pracy społecznej staje. Niestety, w ostatnich latach została ona prosto odepchnięta od tej pracy przez demagogię i niepożyteczną agitację Stronnictwa Chłopskiego.

Oceniając całkiem spokojnie i możliwie najbardziej obiektywnie działalność wszystkich stronnictw politycznych, dojść musimy do przekonania, że dotychczasowa działalność Stronnictwa Chłopskiego przyniosła wsi naszej nieobliczalnie wprost straty moralne i materialne i że pod względem szkodliwości dla państwa wybiło się ono na jedno z najgorszych miejsc wśród stronnictw opozycyjnych, głównie przez kopanie przepaści pomiędzy ludem i inteligencją. Nie da się bowiem zaprzeczyć — że stronnictwo to w demagogii swej przeliczywało wszystkie inne, że rzuciło absurdalne hasło tworzenia „klasowego” ruchu chłopskiego, że odwołało się do najniższych instynktów najciemniejszych warstw ludowych i że, pomimo poniesionej klęski wyborczej pod pewnymi względami jednak dopięło swego celu, a mianowicie odepchnęło inteligencję od pracy społecznej na wsi.

Bo jakkolwiek, biorąc ogólnie, tylko stosunkowo dość nieliczna część ludności wiejskiej poszła całkowicie za Stronnictwem Chłopskim, to jednak hasło walki z nauczycielem, urzędnikiem i wogóle z inteligentem znalazło na wsi znaczny posłuch.

Inteligencja steroryzowana i obrabiana na każdym kroku z pracy społecznej się wycofała. I to jest ta wielka krzywda, jaką wyrządzono ludowi i Polsce.

Przeżywamy dziś takie czasy, że każdy naród, każde społeczeństwo musi z siebie wydobyć maksimum wysiłku, maksimum energii. W tych warunkach każda komórka organizmu społecznego musi być odpowiednio wyzyskana, każda jednostka jaką taką wartość przedstawiająca wprzęgnięta do ogólnego wysiłku. Odpychanie w takim stanie rzeczy od pracy społecznej na wsi jednostek inteli-

gentnych jest z punktu widzenia państwa i narodowego zbrodnią. A jednak dotychczas dzieje się to w dal bzym ciągu. Do dziś dnia działacze Stronnictwa Chłopskiego na zebraniach i wiecach bez zająknięcia się głoszą, że celem ich jest pomiędzy innymi walka ze zbyt wysokimi pensjami urzędników, w dalszym ciągu czy to w samorządzie czy w ożacjach działających na wsi utracę się inteligencję i propaguje „klasowość” chłopską. Jest to oczywiście świadome i celowe pielegnowanie ciemnoty i zacofania na wsi i czuwanie, aby życie społeczne nie zabiło tam żywszem tętnem.

Na szczęście stwierdzić trzeba, że wpływy tej grupy politycznej coraz szybciej się zmniejszają, że dwulicowa polityka jej przywódców już jest nalezycie oceniana przez ludność wiejską i że stronnictwo to topnieje

w oczach. Wszystkie światłejsze i bardziej wyrobione jednostki z pośród włościan wycofują się z szeregow „klasowych” i nie dają się już tumażyć dłużej. Tem niemniej jednak szkodliwe skutki działalności takiego „stronnictwa” w potaci zatr. atmosfery długo jeszcze na wsi pozostaną i trudna nas jeszcze czeka praca nad odrabianiem wyrządzonych ze zł niczą lekkomyślnością szkód.

Praca ta spada znowu przede wszystkim na barki inteligencji. Musi się ona skupić i zmobilizować, nawiązać kontakt ze wszystkimi światlejszymi jednostkami wśród ludu i wytworzyć silny obóz ludzi myślących kategoriami państwowymi. Tylko tą drogą będzie można unieszkodliwić hulających demagogów i obronić przed ich działalnością.

DOMINIK DRATWA.
Poseł na Sejm.

Ku pamięci krwawych szlaków 1863 roku.

Tragedja powstania styczniowego

a) Powstanie styczniowe.

Ileż w tych dwóch słowach mieści się wspomnień o tragedji tych szarych, uzbrojonych w dubeltówki i rycerzy, nieodrodnym potomków Dąbrowskiego i Kościuszki, tych — którym głębokie ukołowanie Ojczyzny ka zało „iść na śmierć po kolei, jak kamienie przez Boga rzucone na szaniec”.

Te krwawe walki stoczone w powstaniu styczniowym 1863, na ciernistym nieraz szlaku naszej historii, się gają wyżyn bohaterstwa. Rozważmy bowiem szczegóły.

Nad Polską zawisła czarna jak otchłań straszliwa, niewola. Rozszalały Moskal, chcąc okrucieństwem stłumić zapal powstania, rzucał się na bezbronne wsie i miasteczka, palił, rabował, grabił, wieszał, z ziemią równał dobytek ziemian i włościan. Kwiat młodzieży polskiej legł wówczas pokotem pod szablami zwycięzców.

Bohaterskie postacie początku i późniejszych wódzów powstania, wprawiły w podziw wielkich polityków na widowni europejskiej.

Stoczono ogółem przeszło tysiąc bitew i potyczek, których rezultatem był zgon bohaterski z orężem w ręku dwudziestu pięciu tysięcy powstańców, nie licząc męczenników i tych setek tysięcy zesłanych na Syberję bojowników.

Od samego początku powstania t.j. od dnia 22 stycznia 1863 r. akcji tej towarzyszyło niepowodzenie, co tłumaczy się brakiem dobrej organizacji, złem uzbrojeniem powstańców a przede wszystkim fatalną porą roku.

Chwilowo tylko powstanie zyskało nieco na sile, kiedy dyktatorem powstania staje się Marjan Langiewicz, po którego upadku tworzy się t. zw. Rząd Narodowy.

Śmierć coraz bardziej kosiła szeregi powstańców, klęska szła za klęską, zagranica nietylko nie pomogła Polakom, ale im jeszcze zaszkodziła. Członkowie Rządu Narodowego jak Romuald Traugutt, Krajewski, Jeziorański i inni dostali się w ręce moskiewskie i dnia 5 sierpnia 1864 r. zgnęli na stokach warszawskiej Cyta- deli. Powstanie zostało stłumione; dwugłowy orzeł moskiewski rozpostarł zwycięsko swe pokrwawione szpony ponad ziemią polską.

Tak więc powstanie styczniowe było ostatniem ogniwem krwawej tragedji i martyrologji powstańczej narodu polskiego.

Krew naszych powstańców o wolność umiłowanej Ojczyzny nie poszła jednak na marne; stała się twórcą nowej mocy ducha polskiego, który wstąpił później w skrzese w wielkiej wojnie narodów — ciało Polski zjednoczonej i niepodległej.

Razem z nami — młodem pokoleniem — żyje jeszcze ożywcze tchnienie wolności garstka czcigodnych weteranów z 1863 roku. Cześć im i hołd głęboki.

Ich hasło z czasów powstania „Dla Ciebie Polsko i dla Twojej chwały” — niechaj nam będzie dzisiaj gwiazdą przewodnią w dalszej dziejowej pracy nad odbudową umiłowanej Ojczyzny naszej.

Kupiec łódzki zastrzelony przez bolszewików.

Wilno 15-1 AW. Onegdaj w rejonie wsi Mohylowa na odcinku granicznym Stołpce, podczas próby przekroczenia granicy sowieckiej na teren Polski został zabity przez bolszewików kupiec z Łodzi H. Szymchold, który przed paru miesiącami wyjechał do Rosji w sprawach kupieckich. W Mińsku został on oskarżony

przez polityczny wydział białoruski o działalność antysowiecką i osadzony w więzieniu. Podczas eskortowania do więzienia zbiegł. Po 2-dniowej tułaczce dostał się do stacji Niegorełoje, skąd zamierzał przedostać się do Polski, lecz na samej granicy został zastrzelony przez sowiecką straż graniczną.

Pojawiły się stada dzików.

Wilno 15-1 AW. Z pogranicza donoszą, iż ostatnio na pograniczu polsko litewskim ukazały się w kilku miejscowościach wielkie stada dzików. Między innymi w rejonie wsi Wołyńce miejscowi włościanie zla-

paliły trzy młode dziki. Podczas tego niebezpiecznego polowania jeden z uczestników został ciężko ranny. Drugie większe stado ukazało się w rejonie wsi Romaniuki, trzecie pod Zagrodnikami.

Tramwaj bez szyn.

Poznań 15-1 AW. W dniu wczorajszym odbyła się pierwsza próba uruchomienia na przedmieściu Główne t. zw. tramwaju bez szyn, uwieńczona dobrym wynikiem. Regularna komu-

nikacja nastąpi dopiero po uzgodnieniu z Dyrekcją Poznańskiej Kolei Elektrycznej, czy tramwajem ma kierować szofer czy motorowy.

Pokłosie prasy.

Minister bez funduszu na walkę ze szpiegostwem

Do naszej wczorajszej wiadomości z posiedzenia Komisji budżetowej Sejmu wkradła się omyłka z winy agencji PID. Mianowicie Komisja skreśliła cały fundusz ministra spraw wewnętrznych, a nie, jak to donosiła PID, pozostawiła sprawę otwartą do trzeciego czytania budżetu, co z obowiązku dziennikarskiego prostujemy.

Ciekawe kulisy tego posunięcia odsłania „Przedświt” (Nr. 14), pisząc: „Gdy na wczorajszym posiedzeniu Komisji Budżetowej, przy głosowaniu nad preliminarzem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, po słowie opozycyjni większością 15 głosów przeciw 9 odrzucili fundusz dyspozycyjny tego Ministerstwa, ktoś powiedział: „Lew pokazał że by”.

Gdybyśmy chcieli być drobiazgowi to na to powiedzenie, moglibyśmy odrzec, iż ów piękny „lew” nie mógł pokazać zębów, bo je dawno stracił, a co najwyżej mógłby za - prezentować kilka spróchniałych pienków, które ani gryźć, ani nawet straszyć nie sposób. Ponieważ jednak drobiazgowi nie jesteśmy, nie będziemy się sprzeczali o słowa, a przejdziemy do samej sprawy.

Na jednym z ostatnich posiedzeń Komisji Budżetowej, kilku ceka - wistycznych posłów zwróciło się do Min. Józewskiego z żądaniem usunięcia z Min. Spr. Wewn. całego szeregu urzędników, którzy p. posłom nie dogadzali. Minister Józewski odpowiedział, że tego na komisji rozstrzygać nie można. Posłowie opozycyjni, którzy od czasu ostatniego przemówienia Premiera Bartla, niesłychanie nabrali ducha, postanowili jednak na swoim posławić i zmusić Ministra do spełnienia ich żądań. Środkiem do tego, ma być właśnie odmówienie funduszu dyspozycyjnego.

Jednym słowem, „lew usiłuje po - stawić p. Józewskiego w takiej sytuacji, że albo nie dostanie mini - ster 6 milionów na walkę ze szpiegostwem, albo też usunie urzędników i pieniądze dostanie”.

Podobne rozważania o tej sprawie kresli „Polska Zbrojna” (Nr. 14) Czytamy:

„Jak to wytłumaczyć i jak to zrozumieć?”

Po prostu opozycja wyobraża sobie, że za każdy milion, który raczej uchwalić na walkę z wrogami

państwa uzyska jakąś koncesyjke, czy to w postaci głowy tego lub owego niemilego sobie urzędnika, wiceministra, dyrektora, czy jakie goś wojewody, czy też w skromniejszym nieco zakresie usunięcia z jakiegoś tam powiatu komisarza lub nawet starszego przodownika policji państwowej”.

A więc lew się nasrożył, by pod czas trzeciego czytania budżetu skapitulować i schować pazury, choć o żadnych koncesyjkach mowy być nie może...

Ostatnie wiadomości z całej Polski

Warszawa

Nadużywanie tytułów dla swych celów

a) Niejednokrotnie czytamy w pismach odezwy podpisane przez pastory protestanckich słowem „ksiądz „I”. Nawet superintendenti protestanckiej tytułują się biskupami. Tak jedni jak i drudzy nie zaznaczają, że chodzi o przedstawicieli Kościoła ewangelickiego. Wskutek tego szeroki ogół ludności polskiej jest wprowadzony w błąd, a katolicy narażeni na to, że udają się na zebrania, a tam zamiast księdza katolickiego spotykają pastora. Nieraz już sfery katolickie podnosiły kwestję tego błażmucenia opinii, ale pastory protestanckie nie zaprzestali swej praktyki. A jednak ona jest bezprawna i nie właściwa. Zasadnicza ustawa o Kościele ewangelickim dla b. Królestwa Polskiego z r. 1849 tytułuje duchownych protestanckich tylko pastorem, a ich zwierzchników — superintendentami. Ustawa ta do dziś

dnia nie uległa zmianie.

Przemawia też przeciwko używaniu tytułu „ksiądz lub biskup” przez pastory i superintendentów ich charakter. Są oni tylko nauczycielami, ale nie kapłanami, bo przecież kapłaństwo jako Sakrament w Kościele ewangelickim nie istnieje, a pastory nie przyjmują żadnych święceń.

Tradycja polska nigdy nie przyznała pastorem tytułu księży. Słowniki Lindego i Arcta tytułem tym darzą zgodnie z istniejącą tradycją tylko kapłanów katolickich.

Potwierdza to też tradycja krajów zagranicznych. We Francji naprz. wyraz „l'abbé” przysługuje tylko kapłanowi katolickiemu. Nawet na myśl nie przyjdzie pastorem francuskim, by używali tytułu „M. l'abbé pasteur”. Polscy pastory i superintendenti podjęli wysiłki, by wbrew ustalonym zasadom zdobyć nieprzysługujący im

tytuł. Charakterystycznym zaś jest moment ich wystąpienia. Ze względu na to, że rząd rosyjski niemile patrzył na kapłanów katolickich i uważał ich za pionierów ducha narodowego, protestanci pastory nie sięgali też wtedy o przysługujący duchowieństwu katolickiemu tytuł księdza. Dziś, skoro rola się zmieniła, tytuł ten byłby piękną ozdobą! Ale przeciwko temu niestety przemawiają: prawo, tradycja i opinia publiczna.

Dalecy jesteśmy od tego, byśmy czynili z tego powodu pastorem szukanym, ale uważamy, że stosunki najlepiej się układają w społeczeństwie, skoro jedni nie uzurpują sobie tego, co im nigdy nie przysługiwało, a co było i jest własnością cudzą. a)

Zwołanie soboru prawosławnego w Polsce.

Synod prawosławny postanowił zwołać na 12 lutego r. b. do Warszawy Wszechpolski Sobór Prawosławny. W soborze wezmą udział wszyscy biskupi prawosławni — rektorowie seminarjów, oraz przedstawiciele wydziału teologicznego Uniwersytetu Warszawskiego, Ławry Poczajowskiej itd. W soborze weźmie udział około 80 członków k

Opryszki mordują swego kompana.

Onegdaj około godz. 16 na rogu ul. Dzielnej i Konarskiego przed wejściem do restauracji „Brzoza” 3 jakichś osobników napadło na przechodzącego tamtędy jakiegoś mężczyznę.

W czasie bójki padło kilka strzałów, od których napadnięty padł na chodnik ranny w głowę, sprawcy zaś nie zatrzymywani przez nikogo zbiegli w ulicę Konarskiego.

Nadbiegły po kilku minutach posterunkowi zaalarmowali pogotowie ratunkowe. Przybyli lekarze stwierdzili już tylko śmierć postrzelonego.

Ze znalezionych dokumentów przy zabitym okazało się, że jest to 25-letni Józef Pietruszka (Piaskowa 16).

Policja przypuszcza, że zabitym jest jeden z szajki opryszków powązkowskich i że zabójstwa dokonano na tle porachunków osobistych.

GEORGE GOODCHILD.

40

Czarna Orchidea.

Na stoliku leżało kilka przedmiotów które należały przedtem do jej brata — papierosnica, złoty zegarek i parę drobiazgów. Zebrała je w zamierze schowania. Nie chciała, aby pamiątki przeszłości mąciły przejrzystość młodszego szczęścia.

W chwili gdy kładła wszystko do szuflady, wieczko zegarka otworzyło się samo, widocznie od uderzenia, i ze środka wysunęła się złożona kartka papieru. Rozwinęła ją odniechęceni, ale nim odczytała do końca, serce jej zmroził przypływ trwogi, gdyż niespodziewana wiadomość odnosiła się do przeszłości i do Armstronga.

Straszliwa prawda, objawiona przez ten skrawek papieru, wbiła się w jej piersi niby ostrze sztyletu. Przeczytała go jeszcze raz i włożyła z powrotem do zegarka. Wobec tego nowego stanu rzeczy małżeństwo było niemożliwością. Jak dotąd między nią i Carsonem nie było żadnych tajemnic, ale teraz... Czas było iść spać. Spać! Zdawało jej się, że już nigdy w życiu nie usnie. Upłynęły

godziny, nim zdołała uświadomić sobie w całej pełni nową, okropną sytuację. Musi wyjechać i to natychmiast.

Zaczęła pisać list i podała go przed skończeniem. W tej sprawie nie mogło być żadnych wyjaśnień. Wargi jej były zapieczętowane nawet wobec człowieka, którego kochała. O szarej godzinie, poprzedzającej świtanie, wymknęła się z dworu i podażyła pieszo na odległą stację, gdzie wsiadła na pociąg do Londynu.

Potem nastąpił gorączkowy pościg za Armstrongiem, który, dziwnym zrządzeniem losu, zakończył się w obozie Carsona. Obecność w nim Armstronga uczyniła położenie jeszcze trudniejszym. W dzień przybycia Murchesona zrozumiała jasno, że tylko ona jedna będzie mogła nie dopuścić do katastrofy. Podporządkowując wszystko tej przemożnej konieczności, udała się do Wah Su.

— Wah, wiesz, kto przyjechał?

— Policjant z Singapore. Ona przyjechała po pan Armstrong?

— Tak. Potrzebuję twojej pomocy. Czy mi pomożesz, Wah?

Chinńczyk popatrzył na nią szparowatymi oczyma. Coś w ich wyra-

zie przyprawiło ją o bicie serca.

— On nie może się dostać w jego ręce — rozumiesz, Wah, nie może!

— Wah może pomóc. Wah bałdzo przykro dla pani — bałdzo bałdzo przykro. Bałdzo, bałdzo żałować. Co panienka chce, Wah zrobić?

— Idzie mi o klucz — czy wiesz gdzie pan Carson chowa klucz.

Chinńczyk skinął głową, ale widać było, że nie bardzo rozumie o co jej idzie.

— Powiedz mi gdzie?

— Pod poduszką. Ale pan spać czujnie, jak kot.

— Trudno. Jakos sobie poradzę, dziękuję ci, Wah.

— Panienka nie phobować dostać klucz — zaprotestował służący. — On ocknąć się i zobaczyć, spać lekka sen. Wah sam zabhać klucz thochę później.

— Nie, nie. Ja to powinnam zrobić. Ale Wah Su tak nalegał, taki kładł nacisk na czujność Carsona, że musiała wkońcu ustąpić. Miał przynieść klucz Teresie zaraz po zaśnięciu swego nowego pana, ale odnieść go później z powrotem, celem utrzymania go w stanie nieświadomości wydarzeń, aż do ostatniej chwi

li i zyskania w ten sposób na czasie.

Przyniósł klucz Teresie zaraz po północy. Wzięła go, a jemu kazała odejść. Gdy się oddalił, wymknęła się z chaty i podażyła do szopy, otworzyła drzwi i zapaliła elektryczność, która była zainstalowana w całym obozie. Armstrong siedział na łóżku ponury i złamany. Na widok dziewczyny, zerwał się jak podrzucony sprężyna.

— Ty!

— Tak. Przyszedłem cię ratować — odpowiedziała zdławionym głosem.

Spojrzał na nią badawczo.

— Dlaczegoż chcesz mnie ratować?

— Dlatego, że — och, Boże! nie potrzebujesz o to pytać. Muszę cię ratować, choćby za cenę własnej duszy. Prędko, uchodź stąd, póki czas sprzyja. W obozie wszyscy śpią. O poranku powinienś już być daleko.

Zachwiała się i przesunęła ręką po oczach. Podbiegł do niej i ujął ją za ramię.

— Więc wiesz, co wtedy zaszło w bungalowie? — zapytał syczącym szeptem.

— Nie — nie chcę o niczem wiedzieć. Och śpiesz się prędko — muszę odnieść klucz z powrotem.

Wkrótce LOSOWANIE

dla prenumeratorów „Głosu Trybunalskiego“
Pierwszy warunek: uregulowanie bieżącego abonamentu

TANI TYDZIEŃ w HALI TARGOWEJ

od ponie-
działku
20 stycz-
nia 1930

10% zniżki!!

Na miejsce przybyła policja 5-go komi-
sarjatu i przedstawiciele urzędu śledczego,
którzy zajęli się odszukaniem zabójców
Zwłoki przewieziono do prosekutorjum. k

Łódź

Zapowiedź przyjazdu min. Prystora do Łodzi.

W związku z pobytem u p. min. pracy i
opieki społecznej Prystora delegacji zwią-
ków robotniczych z Łodzi z pos. Waszkie-
wiczem na czele, p. min. oświadczył, m. in.,
że około 25 bm. przybędzie osobiście do Ło-
dzi celem zapoznania się z sytuacją w prze-
mysle. Możliwe jest, że przyjedzie także
minister przemysłu i handlu Kwiatkowski k

Kraków

Strajk drukarzy w Kra- kowie trwa.

Zatarg między właścicielami drukarni a
drukarniami trwa w dalszym ciągu. W dniu
jutrzejszym nie ukaże się żadne pismo, na
wet „Il. K. C.“ Strajkujący drukarze wysła-
li delegację do ministra pracy i opieki spo-
łecznej. Właściciele drukarni wystosowali
do strajkujących list, w którym oznajmują,
że o ile do 16 bm. nie wrócą do pracy—
wszelkie umowy, zawarte z drukarzami, zo-
staną rozwiązane. k

Uniejów

Zuchwałęświątokradztwo w Uniejowie.

Nocy ubiegłej nieznani złościny za po-
mocą podrobionych kluczy dostali się do
kościoła w Uniejowie, pow. tureckiego pod
Łodzią i skradli złotą monstrancję, wysadza-
ną brylantami oraz platynowe pudelko o-
krągłe. Ponadto złościny zabrali jeszcze
trzy kielichy srebrne oraz rozbili dwie pu-
szki z ofiarami. Korzystając z ciemności no-
cnych zbiegli niezauważeni przez nikogo.

Zawiadomiono władze policyjne wszczęły
energiczne dochodzenie celem schwytania
przestępców k

DOBRA CZEROLADA

polecana jest przez lekarzy przeciw
anemii.

Czekolada Piaseckiego, z fa-
bryki czekolady A. Piasecki, S.A.
w Krakowie, urządzonej według naj-
nowszych zdobyczy techniki, wyra-
biana jest z najszlachetniejszych i naj-
czystszych surowców i dzięki temu
jest niedościgniona. — 2095

WKRÓTCE W ODEONIE
przepiękny film p. t.
WIEZIEN Z SIN - SING.

Kino - Teatr „ODEON“ w Piotrkowie.

Dziś po raz ostatni po cenach zniżonych. Wejście 80 groszy.

1. Największa symfonia miłości w 3 akt. 2. Rozkoszny dramat miłosny p. t.

1. Wiosna uczuć

W rolach głównych:
Helena Twelwetres F. Albertson
oraz para rozkosznych dzieci.

2. Bagażowy Nr. 13.

W rolach głównych:
Wictor Mc. Laglen, Leatrice Joy,
niezrównany komik Farrel Mc. Dona d.

Anons! Wkrótce Wiezien z Sing - Sing. Anons!

Kino - Teatr „CASINO“ w Piotrkowie.

Dziś i dni następnych wyświła nadzwyczajny przeskok kinematografii do pełnego
wrażenia i kaprów życia nowoczesnego p. t.

ULUBIENICA ZAŁOGI

Temperament, szal tańca, sława, miłość, zazdrość, oto zawrotna treść filmu.

W rolach gl.: CLARA BOW, JAMES HALL, B. ROSING

Muzyka ściśle dostosowana do obrazu. || Uwaga! Sala należyście ogrzana!

Lublin

W sprawie umorzenia zaległości i stosowania ulg podatkowych dla uboższych płatników.

a) Izba Przemysłowo - Handlo-
wa w Lublinie zwróciła się do Preze-
sów Izb Skarbowych w Lublinie i
Łucku z memorjałem w sprawie umo-
rzenia zaległości podatkowych, przy-
padających od uboższych płatników
oraz liberalniejszego stosowania art.
24 Ustawy o podatku przemysłowym
W memorjale swym Izba przedstawi-
ła ciężką sytuację we wszystkich
dziedzinach życia gospodarczego,
wskazując specjalnie na katastrofal-
ne położenie drobnego kupiectwa.

Drobne bowiem kupiectwo na sku-
tek braku kapitałów obrotowych,
znacznego zmniejszenia obrotów w
warowych oraz niewspółmiernego do

stanu majątkowego obciążenia po-
datkowego, przeżywa niezmiernie
ostry kryzys. Dowodem pauperyza-
cji i proletaryzacji drobnego kupiec-
stwa są egzekucje należności skarbo-
wych, dokonywane na remanentach
towarowych i inwentarzu, których
efekt nie dorównywa wysokości wy-
mierzonych podatków. Na skutek o-
gólnego przesilenia gospodarczego,
osłabienia siły kupna u konsumentów
w szczególności właścicieli, wywo-
łanego zniżką cen zboża, drobnego ku-
piec nie jest w stanie przeprowadzić
ściśłego skalkulowania podatku prze-
mysłowego w cenie towaru. a)

Niewiadowo

Zatrute wody Pilicy.

W związku z pełnięciem wielkiego zbior-
nika w Polskich zakładach chemicznych
„Nitrat“ w Niewiadowie, powiatu brzeziń-
skiego, w miejscowości tej bawi w dalszym
ciągu specjalną komisję z ramienia urzędu
wojewódzkiego w Łodzi, która prowadzi e-
nergiczne śledztwo

Wbrew pierwotnym przypuszczeniom, pe-
knięcie zbiornika nastąpiło wskutek ciśnie-
nia wewnętrznego, a nie skutkiem zamachu
ze strony jakiegoś zredukowanego robotni-
ka. Na skutek polecenia władz z Pilicy w
odległości 10 km, od zakładów chemicznych
ustawiono kilkanaście specjalnych sieci, ce-
lem wyłowienia zatrutych ryb, które na-
tychmiast po wydobyciu są niszczone i za-
kopywane. W promieniu 1 km, wzdłuż ca-
łej rzeki zakazano czerpać wodę ze stu-
dzeń, w niektórych miejscowościach stud-
nie opieczetowano dla uniemożliwienia czer-

pania z nich wody. Do miejscowości tych
musiano zarządzić dowóz wody z innych nie-
zatrutych studzien. W miejscowościach, To-
maszów Maz, Niewiadów, Antolin, Ujazd,
Burakiny, Tobiaszów i Komorów ludność, nie
wiedząc, czy woda jest zatruta, od dwóch
dni nie pije już zwierząt domowych.

W najbardziej zagrożonych miejscowo-
ściach pełnią służbę specjalne posterunki po-
licyjne, których zadaniem jest uniemożli-
wienie miejscowej ludności korzystania z
zatrutych studzien k

WYPOŻYCZAM kostjomy maskara-
dowe męskie i damskie. Piotrków,
ulica Piłsudskiego Nr. 17, lewa ofi-
cyna, I-sze piętro

Bydgoszcz

Niesamowita przygoda akuszerki.

a) Do akuszerki Michnowskiej, mie-
szkającej w Modliborzycach pod
Gniewkowem, przyjechało dwóch e-
leganckich, ale zamaskowanych pa-
nów, którzy zmusili ją pod groźbą re-
wolweru, aby natychmiast jechała z
nimi do położnicy. Przerażona nie-
wiała pozwoliła się wsadzić do sa-
mocinodu i założyć sobie opaskę na
oczy, tak że zauważyć nie mogła na-
wet kierunku w którym ją wieziono.

Po godzinie Michnowska znalazła
się w elegancko urządzonej pokoju
przy 20-letniej położnicy.

Wkrótce przyszło na świat dwoje
bliźniąt. I wówczas jeden z panów
porwał oba niemowlęta i wrzucił je
do płonącego na kominku ognia.

Dzieci spłonęły żywcem.

Akuszerce zawiązano oczy i samo-
chodem odwieziono ją z powrotem
do Modliborzyc. a

Ważne dla rol- ników.

Przy szerszym dziś rozwoju mleczarstwa
i zrozumieniu potrzeby otrzymywania naj-
większych ilości mleka w okresie zimowym
bardzo wielu gospodarzy zdolało już prze-
nieść okres cieleńcia się krów na styczeń.
Nie jest to jeszcze najkorzystniejsze, ale
lepiej niż dawny termin majowy. W zwią-
ku z tym okresem cieleńcia się krów warto
przypomnieć dwie zasady: pierwsza, żeby
cielęta przeznaczone do chowu, odstawić
odrazu i żywić wedle wagi, a nie wedle
ich łakomego apetytu, którego skutkiem by-
wa częsta biegunka — a druga zasada, by
zbywające niezdadne do chowu cielęta po
tygodniowym odżywianiu sprzedawać wyła-
cznie na wagę, a nie na oko jak to się jeż-
cze w wielu okolicach praktykuje. Chęć
wprowadzenia tej reformy tym, gdzie ona
nie jest jeszcze znana, wywoła niewątpliwie
wśród starozakonnych kupców wielkie obu-
rzenie, bo ich to mocno po kieszeni stuk-
nie, ale niechże nasi rolnicy mocno, twardo
przy swoim staną i nie dadzą się dłużej
krzywdzić. A jak cenę żywca ustano-
wić?

To dość łatwo, bo wedle cen mięsa cie-
lęcącego w najbliższym miasteczku, przyjmuj-
jąc, że pół wagi cielęcia żywego, to akurat
to mięso jakie się z niego otrzyma po ubo-
ju i pokryciu wszelkich kosztów, które rze-
źnik sobie odlicza. Więc jeżeli cielę waży
40 kilogramów, to rzeźnik powinien zapłacić
za 20 kg. mięsa, po cenie jaką bierze w jat-
ce. I to już obliczone bardzo korzystnie
dla rzeźnika, bo ze średniego cielaka wię-
cej się naważy niż 50 procent mięsa — skór-
ka to jego zysk — nie licząc, że za przed-
nie mięso wyższą cenę od żydów za kilo-
gram ściaga. Gdy dziś tak trudno o pienią-
dze, to nie godzi się nawet pięciu złotych
tracić — z tego, co się służy rolnikowi

W sobotę w dniu 18 bm. Chór prac. Kolejowych „Harfa“ urządza w sali Kilińskiego KONCERT i ZABAWĘ TANECZNĄ.

Czy masz już kalendarz ścienny do zrywania na 1930 r.?

Zapłać prenumeratę „Głosu Trybunalskiego” za styczeń, a otrzymasz taki kalendarz bezpłatnie

Kino-Teatr
CZARY
w Piotrkowie.

Dziś i dni następnych!
Ulubieniec publiczności niezrównany
LUCJANO ALBERTINI
w wietkim przeboju salonowo-
sensacyjnym pod tyt.

TEMPO! TEMPO!

Nad program ? ? ? Nad program

Szalenie bogata wystawa!
Niebywale wykonanie techniczne!
Symfonia wielkiego miasta, dramat
— w 10 ciał aktach. —
— Emocjonująca treść! —

W niedzielę dnia 19-go stycznia 1930 r. W SALI TOW. DOBROCZYNNOŚCI, Piłsudskiego 75 RECITAL FORTEPIANOWY ZBIGNIEW DRZEWIECKI

W programie: Bethoven, Chopin, Schubert, Albeniz.

Bilety w cukierni WP. Borczyka od 1.50 zł. do 4 zł.

SALA DOBRZE OGRZANA! — SALA DOBRZE OGRZANA!
Początek o godzinie 8 wiecz. Drzwi podczas koncertu będą zamknięte

należy. Warto by jeszcze na jedno zwrócić uwagę, że kiedy dziś ceny zboża niskie, a owies się urodził, to zupełnie będzie na miejscu i z korzyścią dawać krowom o - wies zamiast otrąb. Ściśle biorąc, to owsa trzeba dać o 15 — 20 proc. więcej, niż otrąb na tę samą dawkę, wyliczoną wedle mleczności krowy — ale jeśli się weźmie pod uwagę, że otręby bywają z piaskiem i ze zmiotkami, a owies mamy z własnego pola, to przy cenie owsa nawet nieco wyższej od otrąb możemy mieć z takiej zamiany korzyść w postaci obfitszego mleka. Z innych pasz lubin odgoryczony, to także wa-

żna oszczędność przy żywieniu — a jakkolwiek żadna pasza groszkowa nie zaleca się w pełnej wyłącznej dawce, przy żywieniu krów mlecznych, to przecie częściowo można niemi zastępować kupne treściwe pasze. Zwracam na to uwagę rolnikom, którzy mają sporo własnych zbóż strączkowych — a potem sprzedają je tanio — zakupując je jednocześnie sporo kichów i otrąb. W jakim stopniu można zastępować jedne pasze drugimi o tem informują żywicieli, lub wskazówki specjalistów w pismach rolniczo - hodowlanych.

F. St. (AROL)

Z Piotrkowa i okolicy.

Do czego prowadzi nieodpowiedzialne wicherzycielstwo?

Dzieci szkolne w Sulejowie staczają zacięte boje jako dwie partje polityczne.

(Od własnego korespondenta „Głosu Trybunalskiego”).

Sulejów, w styczniu.
v Niejednokrotnie już na łamach „Głosu Trybunalskiego” zabierał się głos w sprawie niesamowitej poprostu działalności p. Józefa Siechowskiego, kierownika miejscowych szkół powszechnych, który po nieudanej próbie zostania posłem z innego stronnictwa, przylgnął do endecji i zaczął na terenie Sulejowa „działać”. Jak „działał” — wiedzą o tem wszyscy.

Dzisiaj przejdziemy do innego faktu, świadczącego o destrukcyjnych konsekwencjach warcholstwa p. Józefa Siechowskiego. Oto skutkiem demagogicznych wyczynów p. Siechowskiego, dzieci szkolne, patrząc na te harakiri swojego kierownika, podzieliły się również na dwie partje — erchardeczyków i siechowszczyków i staczają nieustanne walki z sobą.

Walki te wprawdzie nie są dotąd ani krwawe, ani zbyt bolesne, ale nie o to tu chodzi. Nie chodzi zaraz o pokrwawienie, poranienia, czy też o uśmiercenie kogoś z przeciwników. Zwróćmy uwagę na sam goły fakt — fakt wprowadzenia, skutkiem nie obliczalnych wariantów kierownika szkoły, polityki do szkół i wciągnię-

cia w nią dzieci szkolnych. Władze szkolne, a przede wszystkim Kuratorium Łódzkie, powinno wreszcie zareagować w odpowiedniej formie na całe to warcholstwo p. Siechowskiego. Jest rzeczą niedopuszczalną, aby wychowanie dzieci szkolnych miało iść podobną drogą. Jeśli bowiem w szkole powszechnej uprawiać będziemy politykę i wychowywać dzieci w nienawiści partyjnej, ładnie całe to wychowanie będzie wyglądać!

Warcholstwom p. Siechowskiego czas najwyższy położyć kres. Należy zbadać jego chmurę i burzliwą przeszłość i teraźniejszość, należy przyrzeć się dokładnie tym wyrokom sądowym, jakie p. Siechowski posiada z Tyszwic i Sulejowa i — wreszcie postąpić tak, jak nakazują przepisy.

Tolerowanie dłużej na odpowiedzialnym stanowisku takiego człowieka, jakim jest p. Józef Siechowski, może wyrządzić dzieciom szkolnym nieobliczalne szkody, a społeczeństwo narazić w dalszym ciągu na niepowetowane straty zarówno moralne jak i materialne.

Głos ma teraz Kuratorium Okręgu Szkolnego w Łodzi!

Tani tydzień w halach targowych.

v W nadchodzący poniedziałek, t.j. w dniu 20 stycznia b.r. rozpocznie się tani tydzień sprzedaży wszystkich towarów, jakie znajdują się w sklepach i straganach na hali targowej.

Tani tydzień w halach targowych urządzany jest samorzutnie przez właścicieli sklepów i straganów, aby wykazać kupującym, że na halach nie tylko nie jest drożej, niż w mieście, ale daleko taniej. Poza tem w okresie trwania taniego tygodnia cena wszystkich towarów będzie jeszcze niższa o przeszło 10 procent.

Aczkolwiek niektórzy mieliby może zastrzeżenia, co do istoty istnienia hal targowych i z tego tytułu wytaczałoby może zarzuty przeciwko Magistratowi, to jednak jedno tylko powiedziec im można w odpowiedzi: dzisiaj wszelkie protesty i utyskiwania na hale targowe są już zupełnie spóźnionym płaczem. Hale istnieją i z tem się pogodzić trzeba, czy kto chce lub nie.

Spółeczeństwo piotrkowskie win-

no zrozumieć, że minęły już czasy gnieźdzenia się straganów i sklepów w ubikacjach pozostawiających bardzo wiele do życzenia pod względem sanitarnym. Skoro chcemy mieć prawo nazywania się ludźmi współczesnymi, idącymi z postępem, powinniśmy starać się o to, aby warunki naszego życia i otoczenie świadczyły o naszej postępowości.

Stworzono w Piotrkowie hale po to, aby przede wszystkim skoncentrować sklepy żywnościowe i inne oraz stragany w jednym miejscu, gdzieby kontrola czynników powołanych do tego była ułatwiona i odpowiednio mogła czuwać nad zdrowotnością sprzedawanych produktów i cenami wogóle.

A zatem — niechaj w nadchodzący poniedziałek każdy skorzysta z taniego tygodnia, urządzanego we wszystkich sklepach i straganach na hali i pospiesz tam dla zaopatrzenia się w towary po cenach znacznie niższych, niż gdzieindziej.

Rozwydrzone dzieci z chederu „Talmud-Tora” ukamienowały dozorczynię domu.

Przy ul. Piłsudskiego nr. 1 mieści się szkoła żydowska, prowadzona i utrzymywana przez organizację „Talmud-Tora”; jest to powszechnie zwany cheder.

Jak uczy się dzieci choćby zachowania w tym chederze, wiedzą o tem najlepiej okoliczni mieszkańcy domów sąsiedzkich, którym włosy dębem stają na głowie każdego dnia, gdy żydziaki - uczniowie przechodzą do szkoły i zaczynają się „zabawiać”. „Zabawa” ta najczęściej polega na dzikich wrzaskach bicia kamieniami w szyby okien okolicznych domów, rozbijaniu się na ulicy, obrzucaniu przechodniów kamieniami. — Cierpliwi przechodnie i jeszcze cierpliwi mieszkańcy sąsiednich domów długo bez protestu znosili te dzikie wybryki, czas jednak dzisiaj poskrozić to rozwydrzenie, które zaczyna zagrażać powszechnemu bezpieczeństwu publicznemu.

Oto nie dalej, jak onegdaj uczniowie chederu napadli na dozorczynię sąsiedniego domu, niejaką Czajkowską — którą zarzucili kamieniami, raniąc bardzo dotkliwie. Nie na tem jednakże był koniec „zabawy” chederowiczów. Mimo, że Czajkowska poraniona była już do tego stopnia, że krew spływała jej z twarzy, chederowicze nie przestali jej obrzucać kamieniami dotąd, aż nieszczęsna dozorczyńska padła na ziemię. Lecz nawet i wtedy „zabawa” trwała. Dopiero nadbiegli sąsiedzi wyrwali poka-

lezoną i pokrwawioną kobietę z rąk rozbewstwionych talmudystów.

Przybyły do poranionej lekarz, dr. Szancer stwierdził kilkanaście ran na twarzy i ciele, zadanych kamieniami i polecił do obłożenia chorej kobiety wezwać specjalistę lekarza-okulistę, celem zbadania wzroku, — który został uszkodzony.

Fakt powyższy musi wywołać najwyższe oburzenie u wszystkich, którzy nie hołdują podobnym metodom wychowywania młodzieży. Władze bezpieczeństwa, jak również władze szkolne winny natychmiast wkroczyć w te sprawy i winnych pociągnąć do odpowiedzialności.

Jest rzeczą niedopuszczalną, aby zorażać rozwydrzonych wyrostków za kłócała nieustannie spokój mieszkańców sąsiadujących z chederem domów i w podobnych zasadach była wychowywana.

Nowość! — Nowość!

Trwale pióra wieczne

ze złotą stawk. od 8 do 65 zł.
— sprzedaje —

Zakład Graficzny „A. PAŃSKI”
Piotrków, Legionów 2.

Dziś upływa ostateczny termin wnoszenia prenumeraty za styczeń

Gdzie się podziewają mordercy robotnika Stotka?

Swego czasu donosiliśmy, że jeden z morderców robotnika polskiego, Stanisława Stotka, którego zastrzelano w piwiarni przy ul. Je rozolimskiej, niejaki Chil Bulwa, został ujęty w Brukseli na gorącym uczynku kradzieży i osadzony w więzieniu, o czym powiadomiono władze bezpieczeństwa w Polsce. Istotnie — tak było. Bulwa miał być dostawiony do Piotrkowa. Nim jednakże list władz sądowych w Piotrkowie zaszedł do Brukseli, Bulwa za kaucją został wypuszczony na wolność i zbiegł w niewiadomym kierunku. W każdym razie w Belgii go nie ma. Ogólnie przypuszczają, że współwznowcy Bulwy ułatwili mu ucieczkę do Ameryki Poł., skąd wydostanie złoczyńcy jest ogromnie utrudnione, jeśli nie powiemy, że całkowicie nie możliwe.

Drugi współnik mordu przy ul. Je rozolimskiej, Berkowicz, również zbiegł zagranicę i dłuższy czas przebywał we Francji. Gdy jednakże władze bezpieczeństwa zaczęły stapać mu po piętach — uciekł się pod ochronę Legji Cudzoziemskiej.

Wydobycie zbrodniarza z Legji Cudzoziemskiej, choćby nie wiem jak ciężkiego, jest absolutnie wykluczo-

ne. Człowiek zapisujący się do Legji Cudzoziemskiej nie jest obowiązany przedstawiać żadnych dokumentów, może zapisać się pod jakimkolwiek zmyślonem nazwiskiem, nikt go nie pyta. Co zaś najważniejsze — wszelkie przestępstwa, jakie popełnił przed zaciągnięciem się do Legji — zostają mu zapomniane i żadne państwo nie może żądać wydania takiego legionisty władzom sądowym.

Stosunki w Legji o tyle się dzisiaj zmieniły, że dawniej, do wojny światowej, legionista po wysłużeniu 5 lat w Legji, automatycznie uzyskiwał obywatelstwo francuskie pod nazwiskiem, pod jakim służył — dzisiaj natomiast przez służbę w Legji obywatelstwa nie nabywa i w dalszym ciągu traktowany jest, jako cudzoziemiec. Jest zatem tylko ta nadzieja, że Berkowicz, odsłużwszy 5 lat w Legji — wróci do Francji jako zwykły cudzoziemiec i wtedy będzie go można ściągnąć do Polski. Zaznaczyć nadto trzeba, że Legja Cudzoziemska, na mocy postanowień Traktatu Wersalskiego, ma istnieć tylko do roku 1932 włącznie. Możliwość sprowadzenia zatem Berkowicza do Piotrkowa jest jeszcze bliższa. v

Belgijscy delegaci w Hadze zaprosili delegatów Anglii, Francji i Niemiec na śniadanie. Widzimy gospodarzy i gości przy wspólnym stole.

Widzimy gospodarzy i gości przy wspólnym stole.

nia żywności. W razie ujawnienia, że chleb zawiera szkodliwe domieszki lub jest źle wypiekany, piekarnia taka podlegać będzie specjalnej kontroli, która w konsekwencji może spowodować zamknięcie piekarni k

Ogółem utraciło pracę w tygodniu sprawozdawczym 552 robotników.

Z zasiłków korzystało 579 bezrobotnych w tem 564 z zasiłku ustawowego z Fund. Bezrobocia, 15 z zasiłku ustaw. z ZUPU

Remanent bezrobotnych w ewidencji Ekspozytury w końcu tygodnia wynosił 2943, w tem mężczyzn 1847, kobiet 1096.

TARYFA ZA PRZEWOZ PRZESYŁEK EKSPRESOWYCH. Z dniem 1 lutego zostanie wprowadzona w życie nowa taryfa za przewóz przesyłek ekspresowych kolejami państwowymi. Stosunek opłat ekspresowych i pocztowych zostanie zrównany, a wogóle na odległość większą niż 500 kilometrów zastosowane będą specjalne ulgi.

O WFKSLE Z KAUCJĄ.

W związku z niepewną sytuacją płatniczą na rynku handlowym, zdecydowały banki wprowadzić szereg obostrzeń przy dyskontach wekslowych. Nawet przy zwykłych inkasach domagają się obecnie banki składania kaucji na rachunek kosztów ewentualnych protestów.

Banki wychodzą bowiem z założenia, że miały już miejsce liczne wypadki niewypłaconia złożonych przez klientów w bankach weksli, które nie zostały zapłacone k

PRZYSIĘGA BEZWYZNANIOWCÓW.

Jak się dowiadujemy z wiarygodnego źródła, opracowano obecnie nowe przepisy ceremonialne przysięgi w sądach, składanej przez osoby, niezaliczające się do jakiegokolwiek gminy wyznaniowej, wprowadzić mają uroczyste postępowanie dla zadokumentowania ważności aktu

Po wygłoszeniu formuły przysięgi będzie musiał przysięgać, bezwyznaniowiec podać ręką sędziemu grodzkiemu lub też przewoźnikaczemu trybunału w Sądzie Okręgowym i w sądach wyższych instancji. k

Tomaszowska.

BEZROBOCIE W DALSZYM CIĄGU WZRASTA. Sytuacja na froncie bezrobocia w ostatnich kilku miesiącach ulega stale pogorszeniu, a liczba bezrobotnych na skutek ciągłych redukcji w tygodniu od 4-1-10-1. 1930 na terenie Ekspozytury Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Tomaszowie Maz. wynosiła 3240 osób, w tem na przemysł metalowy przypada 95 bezrobotnych, włókienniczy—650, budowlany—265 hutniczo-szkłany—16, na pozostałych robotników wykwalifikowanych przypada 130, robotników niewykwalifikowanych—2030, pracowników umysłowych — 55

ZATARG W FIRMIE „WELNA CZESANKOWA” W angielskiej spółce „Welna Czesankowa” wyniki zatargu z robotnikami na tle nieprzyjęcia do pracy po uruchomieniu fabryki dwóch delegatów. Na to zarządzenie firmy robotnicy zareagowali strajkiem. Wobec takiego obrotu sprawy Związek Klasowy w Tomaszowie poinformował o zajęciu Związku Głównego Związku Klasowego w Łodzi, który wydelegował do dyrekcji „Welny Czesankowej” swego przedstawiciela inż. Rumplera Związek fabryki wyjaśnił, że robotnicy nie zostali przyjęci do pracy z przyczyn podanych przez ogół robotniczy, lecz jedynie dlatego, że nie wywiązywali się należycie ze swych obowiązków. Istnieje nadzieja, że zatarg będzie załatwiony ku obopólnemu zadowoleniu k

STRAJK WŁOSKI W FIRMIE PIESCH. Onegdaj wybuchł strajk włoski w firmie Piesch na skutek wywieszenia przez dyrekcję fabryki regulaminu, do czego zresztą zmusił ją pod groźbą kary w wysokości zł. 500 inspektor pracy. Robotnicy domagali natychmiastowego usunięcia regulaminu, lecz firma żądała tych z przyczyn zresztą zrozumiałych uwzględnić nie mogła. Wczoraj robotnicy wogóle nie zostali wpuszczeni na teren fabryki. k

UJĘCIE DEFRAUDANTA FIRMY PIESCH Jak się dowiadujemy defraudant — kasjer firmy Piesch Buczek, za którym zostały rozpisane listy gończe, został ujęty przez policję warszawską. Buczek będzie przetransportowany do Tomaszowa k

Wkrótce w „Czarach” potężny dramat rosyjski na tle rewolucji p. MIŁOŚĆ KSIĘCIA SERGIUSZA a)

ODMROŻENIE Orzynałna maść (z kugutkiem) „MROZOL” leczy i goi ranki, powstałe od odmrożenia. Sprzedają apteki i sklepy apteczne.

KRONIKA

Czwartek 16 Styczeń
Dziś: Marceliego
Jutro: Antoniego
Wschód słońca: g.7 44
Zachód słońca: g.3 32

Ogólna.

PRZEDŁUŻENIE DO 17 TYGODNI OKRESU ZASIŁKOWEGO DLA BEZROBOTNYCH ROBOTNIKÓW

Na wniosek zarządu głównego Funduszu Bezrobocia, minister pracy i opieki społecznej zarządził w porozumieniu z ministrem skarbu przedłużenie do 17 tygodni okresu uprawnień do pobierania zasiłków na mocy ustawy z dnia 18 lipca 1924 roku, dla bezrobotnych robotników, którzy do 28-go lutego 1930 roku wyczerpali lub wyczerpią 13-tygodniowy okres, przewidziany w art. 13 ustawy wyżej wspomnianej. Spis miejscowości, których dotyczy powyższe zarządzenie, ukaże się w najbliższym numerze „Monjtora Polskiego” k

SZKOŁY KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH A BEZPIECZENSTWO.

a) Wzmagający się ruch samochodowy wymaga całych zastępów kierowców, których kształceniem zajmują się epowstałe u nas w ostatnich latach szkoły kierowców. W większości wypadków kształcą te szkoły niezłe, są jednakże w kształceniu pewne błędy, których trzeba unikać. Między innymi tabor samochodowy tych szkół, składa się przeważnie z samochodów amerykańskich, które, szczególnie większe tego rodzaju szkoły, nabywają ze znaczną zniżką wzamian za zapewnienie używania wozów wyłącznie jednej marki. Skutek jest taki, że absolwenci szkół, nauczywszy się jeździć na wozie amerykańskim i nie znając typu europejskiego, powodują wypadki, nie mówiąc już o niszczeniu wozu, wskutek nieumiejętnego obchodzenia się.

Doświadczenia, jakie zachodnia Europa porobiła z automobilem amerykańskim, którego lekka konstrukcja nie odpowiada ciężkim warunkom drogowym u nas, pozwalają wnioskować, że zawsze większość naszego taboru automobilowego będzie się składać z samochodów typu europejskiego a w przyszłości z wytworów przemysłu naszego. A przecie ten powstający przemysł nasz musi się liczyć nie tylko ze stanem dróg naszych, wyższą ceną benzyny, brakiem odpowiednich warsztatów naprawy i całkiem odmiennymi warunkami eksploatacji. a)

PRZECHOWYWANIE RECEPT W APTEKACH.

a) Departament służby zdrowia Min. Spr. Wewn. zamierza zmienić swe rozporządzenie z dnia 30 czerwca 1926 r., dotyczące recept aptecznych. Zmiana ma polegać na zarządzeniu przechowywania w aptekach na terenie całego państwa wszystkich recept oryginalnych a dołączania do lekarstw tylko odpisów recept. Dotychczas praktykowane to było tylko na terenie byłego zaboru rosyjskiego. a)

INSPEKCJA REFERATÓW WOJSKOWYCH W STAROSTWACH.

a) Ministerstwo spraw wewnętrznych bada obecnie przy pomocy lotnych komisji działalność referatów wojskowych w starostwach powiatowych. Obecnie inspekcja taka przeprowadzana jest na terenie województwa wileńskiego. a)

BADANIE JAKOŚCI CHLEBA przeprowadzi urząd wojewódzki. Dowiadujemy się, że od dnia 15 bm. urząd wojewódzki przyśpieje do badania jakości chleba. Badanie odbywać się będzie w ten sposób, że zakupywany zostanie chleb w piekarniach, który przez specjalistów chemików będzie badany w państwowym zakładzie do bada-

Piotrkowska. Nieodwołalnie ostatni dzień!!!

a) Kto w dniu dzisiejszym zapłaci prenumeratę za styczeń ten otrzyma bezpłatnie kalendarz ścienny do zrywania

otrzyma bezpłatnie kupony ulgowe do „Czarów” (w Tomaszowie do „Mordern”)

weźmie udział w losowaniu bezpłatnego premjum za luty

Kto w dniu dzisiejszym wnieśli prenumeratę za I kwartał 1930 roku ten oprócz powyższych bezpłatnych premjów otrzyma ulgę, mianowicie: zapłaci zamiast 12 złotych — tylko 10 złotych. a)

POŻYCZKI, KTÓRYCH NIEMA. Polska Agencja Publicystyczna ogłosiła za pośrednictwem prasy, jakoby Magistrat miasta Piotrkowa Tryb. miał otrzymać 100 tysięcy zł. pożyczki na odnowienie miasta. Otóż dowiadujemy się z miarodajnego źródła, iż wiadomość ta nie jest prawdziwa. Wprawdzie miasto starało się o pożyczkę na budowę dróg w mieście, ale otrzymało tylko 4 tysiące zł, które, prawdę mówiąc, nie wiażomo na co użyć. O jakichś 100 tysiącach wogóle mowy być nie może k

PODATKI DO PŁACENIA. W dniu wczorajszym 15 stycznia, przypadał termin płatności 4 zaliczki podatku obrotowego. Po tym terminie płatnicy będą mieli jeszcze 14 dni ulgowych i o ile w ciągu tych dwu tygodni podatku nie zapłacą, zostanie on ściągany przymusowo

Dnia 15 lutego br. przypada termin płatności podatku gruntowego oraz w dniu tym upływa termin składania zeznań o obrocie, na podstawie których będzie wyznaczony podatek obrotowy k

ZWIĄZEK WŁASC. AUTOBUSÓW Dnia 14 stycznia r. b. powstał w Łodzi wojewódzki Związek Właścicieli Autobusów. Do zorganizowania kół powiatowych powołano z Piotrkowa p. Sowińskiego, a z Tomaszowa p. Lewińskiego. k

W ŁODZI WĘGEL TANIEJE — W PIOTRKOWIE DROŻEJE. Komisja cennikowa m. Łodzi na ostatnim swym posiedzeniu obniżyła cenę węgla o 20 groszy na centnarze. Tymczasem w Piotrkowie nie tylko węgiel nie staniał, ale zdrożał ostatnio w sprężonej detalicznej i dzisiaj kosztuje 6,50 za korzec, podczas gdy domedawna kosztowała 5,50. Możeby tak nasza komisja cennikowa wzięła w te sprawy? k

„BOŻE NARODZENIE” W nadchodzącą niedzielę 19 bm. o godzinie 4-ej popołudniu staraniem T-wa Śpiewaczo Muzyczne go „Lutnia” w Piotrkowie odbędzie się przedstawienie teatralne pt. „Boże Narodzenie” w 4-ach aktach ze śpiewami i muzyką ks. Łabaję. Przedstawienie to zostaje

Na marginesie.

Karnawał.

a) Trafnie powiedział Mickiewicz o naszym narodzie, że brakło mu zmysłu i upodobań dla scen okropnych i gwałtownych, że jako z krwi i kości słowiański lubi nadewszystko sielanki, a więc m. in. zabawy, śpiewy i plasy.

Szlachecki Polaków temperament, pełen animuszu rad sobie folgował, gdy nadarzyła się po temu sposobność, rok zaś Boży nastęrczał jej nie mało. Najpocześniejsze i najtęscniejsze z zabaw zwykły się łączyć z jakąś ferją kościelną, dając wyraz zadowoleniu powszechnemu z święta.

Kilkutygodniowa pora przed wielkim postem — była m. in. tym okresem, który przedewszystkiem wyzyskiwano gwoi rozweselenia posępne go czoła i odegnania czarnych myśli nadchodzących biednych i bogatych w codziennych sprawach żywota.

Tradycja karnawałowa w Polsce sięga jeszcze pogańskich czasów. „Pust” miał być bowiem pogańskim

powtórzone na życzenie publiczności, albo wiem bardzo dużo osób ostatnio, gdy tę sztukę wystawiano, odeszło od kasy, nie mogąc zaopatrzyć się w bilety z powodu zupełnego ich wyczerpania się.

Wówczas podobało się publiczności pod każdym względem, to też jest pewne, że i w nadchodzącą niedzielę sala wypełni się publicznością po brzegi

Przygrywać będzie orkiestra własna pod batutą p. Zenona Mrówczyńskiego. Sala do brzo ogrzana. Bilety od 50 groszy sprzedają przy wejściu kasa teatralna k

„HERBATKA”. Staraniem Korpusu Oficerskiego 25 pp. w nadchodzącą sobotę d. 18 bm. odbędzie się w kasyńce oficerskiej „Herbatka”

Obowiązują zaproszenia, rozesłane w swoim czasie na „Wieczór Sylwestrowski” dn. 31 grudnia 1929 roku.

a) Chór pracowników kolejowych „Harfa” w Piotrkowie pod batutą u. Wojciechowskiego urządza w dniu 18 stycznia w sobotę br. w sali im. Kilińskiego KONCERT ze współudziałem artysty Opery Warszawskiej p. Tomasza Stelniowskiego i b. artystki Opery Petersburskiej p. Haliny Jabłonowskiej oraz ZABAWĘ TANECZNĄ.

Początek koncertu o godz. 8.15 wieczorem. Ceny biletów na koncert od 50 gr. do 3 zł. na zabawę 2 zł. Szczegóły w programach. Wstęp na zabawę tylko za zaproszeniami, kto nie otrzymał w swym czasie zaproszenia może otrzymać przy kasie.

Do tańca przygrywać będzie doborowy kwintet.

Bufet restauracji „Polonia” na miejscu. a

KINO TEATR „CZARY”

a) Dziś w czwartek wyświetla po cenach niższych od 80 groszy wielce interesujący salonowo sensacyjny dramat w 10 aktach z ulubieńcem publiczności niezrównanym Lucjanem Albertinim w roli głównej pt.

TEMPO! TEMPO!

Nad program doskonała komedia w 3-ach akt.

RULETKA W RADOMSKU.

Do Sądu Grodzkiego w Radomsku wpłynęło ukończone już całkowicie dochodzenie przeciwko Janinie Łapaj, która w swym mieszkaniu urządziła rodzaj ruletki, gdzie goście zgrywali się nieraz do suchej nitki. Stwierdzono w śledztwie, że do mieszkania Łapajowej zachodzili liczni mężczyźni, którzy grywali tam w karty i inne gry do białego rana k

bożkiem wesołości, stąd też powstały nazwy: pustota zapusty, rozpusta. Niektórzy zaś twierdzą, że nazwa mięsopust jeszcze w średnich wiekach wyrażała raczej wstrętność do mięsa.

Określenie „karnawał” najsluszniej daje się odnieść do „ostatków”, ponieważ słowa „carne vale” (mięso żegnaj) rozumieć można jako tęsknotę i przykrą odprawę daną mięsiwu w przeddzień Popielca.

Tak zwane maskary zapustne i przebijanie się w różne kostjomy, co widzimy w średnich wiekach na zachodzie, dały początek w Polsce zwyczajowi przebijania się w zapusty po wsiach za żydów, cyganów, dziadów, niedźwiedzi i tp. zaś po miastach przebijania się na balach maskowych w najfantastyczniejsze nieraz postacie.

W czasie zapustnym żacy szkolni urządzali różne igraszki teatralne, które rozciągały szerokie kręgi po Wielkopolsce i Mazowszu, niosąc w sobie wiele mówiące zawiązki późniejszej sztuki teatralnej.

Z ekranu.

„TEMPO! TEMPO!” W „Czarach”

a) Jeden z teoretyków filmu ustalił tezę, że kino jest sztuką przestrzeni. Wskazując na przedziwne możliwości kina w zakresie stwarzania sytuacji pozornie nawet paradoksalnych, a jednak przytłaczających widza nową sferą wrażeń wzrokowych, doszedł do wniosku, że film najlepiej spełnia swe przeznaczenie, gdy tematy czerpie z przestrzeni i użyżnia je szybkością przebiegu. Właśnie jego zdaniem, kino jest zaprzeczeniem teatru, gdyż nie znosi sytuacji statycznych. Ruch, szybka zmiana tła, ciągła odmiana bodźców wzruszeniowych — oto dusza sztuki filmowej

Doskonałym potwierdzeniem tej tezy jest „Tempo! Tempo!” Scenariusz jest pełen nieprawdopodobnych sytuacji. Akcja rozgrywa się w eleganckich salonach, w spelunkach złodziejskich, na morzu, na strzelistym zamczysku w powietrzu, wśród dzikich skał nad urwiskami... Trzyma to uwagę widza w ciągłym napięciu. Karkołomne sceny budzą dreszcz zgrozy. Jakies niesamowite wyczyny sportowe są tem paliwem, które ciekawość podsyca. A mimo to „Tempo! Tempo!” jest pogodnie sensacyjnym filmem. Świat przestępcy, który tworzy w tym obrazie główną sprężynę konfliktu dramatycznego, jest raczej wyrazicielem energii i sprytu, niż złych instynktów. Ten moment nie jest bez znaczenia, jeśli film niema fałszywie nastrajać wyobraźni widza. Główną rolę gra Lucjano Albertini i każdy wie, że filmy z jego udziałem dostarczyć mogą wiele emocji. I w „Tempo! Tempo!” jest dzięki swej odwadze i sprytowi nieprześcig niemy. a

„ULUBIENICA ZAŁOGI” w „CASINIE”

a) Nie będziemy się powoływać na żadne autorytety naukowe, gdy mamy powiedzieć, że blondynki i brunetki odrębny charakter temperamentu przedstawiają. Jest to stara prawda. Na tej samej zasadzie wtajemniczeni twierdzą, że rudowłose to znów inna odmiana, a już czerwono-włosa — to temperament ponad temperamenty. Temu damy chętnie wiarę, bo właśnie Clara Bow, której włosy płoną ogniami karminu, najlepiej nas o tem może przekonać (choćby i z ek-

ranu). Clara Bow, grając rolę tytułową „Ulubienicy załogi”, czaruje swoim żywym, jak srebro, temperamentem. Jej uśmiech ma coś ze słodkiego dojrzałego winogrona — jest słodki i kuszący. Podstępnie idzie do głowy, jak szampan. Miło jest patrzeć, gdy ta właśnie płomiennie-włosa piękność, taką słiczną piosenkę o pogodnej miłości nuci.

Akcja rozgrywa się pośród barwnego życia marynarzy. Legjon zdrowych wilków morskich, korzysta ze swych przywilejów młodości. Korzysta śmiało i wesoło! Z takim animuszem, że i widzom udziela się ta błyszcząca zadowoleniem radość życia.

„ULUBIENICA ZAŁOGI”, jako widowisko filmowe, jest swego rodzaju klejnocikiem ekranu. a

PROGRAM AUDYCJI WARSZAWSKIEJ STACJI NADAWCZEJ

Czwartek, 16 stycznia 1930 r. Fala 1411,8 m
11,54 Sygnał czasu
12,10 O czym wiedzieć powinna dobra gospodyni (śniadania uczniowskie) — wygłosi p. Marja Karczewska
12,40 12-ty koncert szkolny Filharmonji W.
13,45 Komunikat LOPP
16,00 Komunikat gospodarczy
16,15 Muzyka z płyt gramofonowych
17,15 Wśród książek Przegląd najnowszych wydawnictw omówi prof. Henryk Mościcka
17,45 Koncert popołudniowy
18,45 Rozmaitości
19,10 Giełda rolnicza
19,25 Muzyka z płyt gramofonowych
20,00 Odczytanie progr. na dzień następny
20,06 Feljton pt. „Majestaty w szlafrokach” — wygłosi J. St. Mar.
23,20 Muzyka lekka
22,00 Feljton pt. „Brazylijscy awanturnicy” — wygłosi p. Janusz Makarczyk
22,35 Komunikaty PAT
23,00 Muzyka taneczna z Oazy k

W niedzielę 19 stycznia 1930 r. o godz. 4 pop. na prośbę Konferencji Św. Wincentego à Paulo wygłosi
J. E. Ks. Biskup Dr. K. Tomczak

w sali T-wa Dobroczyńności przy ul. Piłsudskiego 75

— ODCZYT — O AKCJI KATOLICKIEJ w PIOTRKOWIE

Ceny biletów od 30 gr. do 1 zł. Dochód przeznaczają się na rzecz Konferencji Św. Wincentego à Paulo. Bilety można nabywać u pań z Konferencji Św. Wincentego à Paulo, a w dzień odczytu od godz. 3-ej, przy kasie. 2406

Praktyczne
Rzeczywiste
Idealne,
Mocne,
Elastyczne
Renomowane
Ochroniające
Są 2400

PRIMEROS
PRZECZYNIAJĄCY
antyseptycznie s. reparaow.
żądać tylko prezerwatyw
„PRIMEROS”

Choroby skórne i weneryczne
D-r. med. FAJMAN
 przyjmuje od 12-2 i od 5-7½.
 Piotrków,
 Ulica Piłsudskiego L. 67, II-ie piętro

Jak najdłuższe!

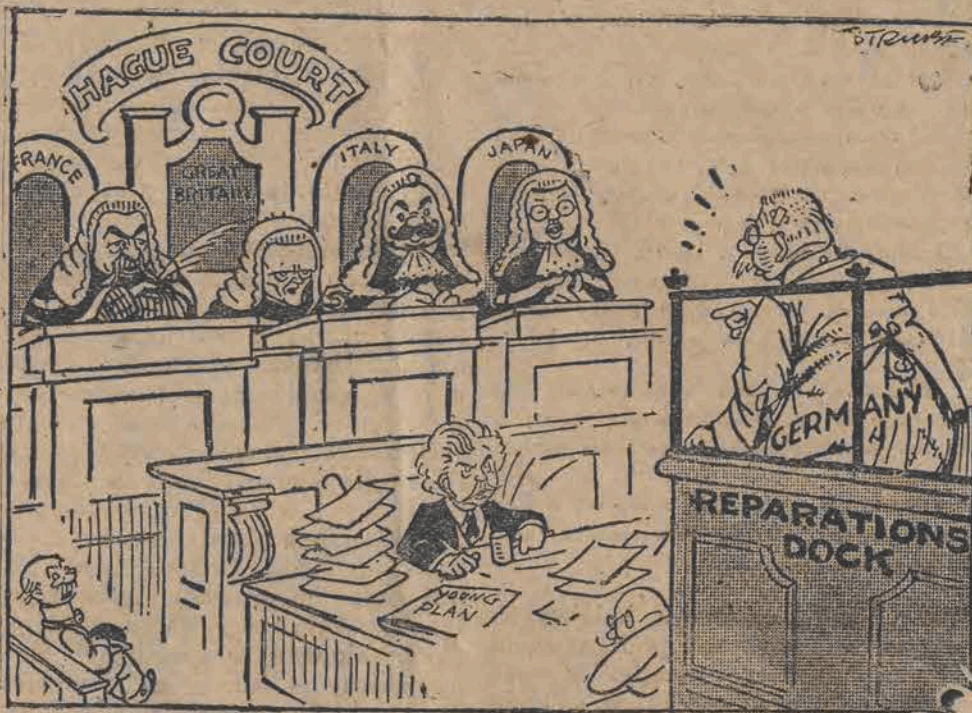
a) Zmieniły się nagle wszystkie wartości. Najpiękniejsza suknia zeszłoroczna odrzucona jest z pogardą, bo „nic z niej zrobić nie można”. Na wet te, które wydawały się ultra modne, długie z tyłu, krótkie z przodu, albo z wydłużonymi końcami, są już passees. Bowiem tegoroczna moda żąda, aby suknia była długa, jak najdłuższa, i to nietylko z tyłu, ale wszędzie naokoło. Bez nadmiaru fantazji, który cechował modę zeszłoroczną: spokojnie, dostojnie i uroczyście, draperje opływające smukłą sylwetkę. A tak! smukła! bo przekonała się, że kobieta wysmukła zawsze i przy każdej modzie jednak wygląda najlepiej. Wprawdzie „nosi się” biuasty, ale wysoki pasek zaznacza je do skonałe sam przez się, a wszelka przesada w tym kierunku wygląda na nadmiar.

Dla harmonii (jak długo, to długo!) wracają również — dłuższe — nie długie — włosy. Dłuższe o tyle, aby nie krępowały w doborze kapelusza, dając się upiąć w ten sposób, że wygląda jak krótkie. Dziwna przekora moda! Zapuszcza się włosy z takim mozolem, kto tego nie wie, niech spróbuje, a potem robi się wszystko, co można, aby je ukryć. Luki (przeważnie rozfryzowane i postrzępione jak włosy rosyjskiego popa), wyrzucone z pod kapelusza na futrzany kołnierz stanowczo należą już dzisiaj do złego tonu. Chyba, że się komuś naturalnie kręci i robią wyjątkowo do twarzy... Ale wyjątki potwierdzają regułę, a trzeba jednak przyznać, że naogół wyglądało to bardzo niechlujnie.

I cóż jeszcze się wydłużało? Aha — naszyjniki, stanowiące tak wybitny dodatek do sukien dzisiejszych. Czasem jedynie wprost przybranie. Otóż o ile do niedawna naszyjniki musiały być wielkie, ciężkie, ciasno opasujące szyję, jak obroza, o tyle teraz znacząco nie się wydłużały. Tem samą więcej ubierają suknie, ponieważ są w bliższym z nią kontakcie. A więc nosi się wisiorki z pojedynczych przezroczystych kamieni, naśladowujących górskie, zawieszane na wąskiej aksamitce. Nosi się kolorowe kamienie, połączone z kryształami. Nosi się wreszcie sznury farbowanego ryżu — to ostatnie jednak, więcej dla oryginalności, bo ładne to nie jest. Zesztą i oryginalność jest rzeczą bardzo krótkotrwałą, zwłaszcza w dziedzinie mody. I tu więc już przeminęła. a)

Chcesz otrzymać posadę?

Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne profesora Sekulowicza. Warszawa, Żorawia 42 T. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwa. Żądajcie prospektów. 214

Pismo angielskie „Daily Express” opublikowało powyższą karykaturę charakteryzującą opinię Anglii o konferencji haskiej. Przy stole sędziowskim siedzą od lewej: Briand, Snowden, Mosconi i Adaszi. Przewodniczy belgijski minister spraw zagranicznych Jaspar (z młotkiem). Na re-

paracyjnej ławie oskarżonych siedzi niemiecki minister Schmidt.

Sędzia Snowden (do oskarżonego) — Uważaj pan! Mamy dosyć pańskich argumentów: Podejdź pan martychmiast do stołu sędziowskiego i pomóż nam wypracować na siebie wyrok. a)

PIERWSZORZĘDNA PRACOWNIA KOŁDER

WACŁAWY JASTRZĘBSKIEJ w Piotrkowie

mieści się w domu Nr. 28 przy ul. Słowackiego

na II piętrze, wejście z bramy na prawo.

Wykwintne wykonanie kołder według najnowszych deseni na czas ściśle oznaczony. CENY BARDZO PRZYSTĘPNE

Ostatnia nowość! **3.000 SWIEC** **Ostatnia nowość!**
 Znany w Piotrkowie i okolicy
ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
Piotrków - Żryb. J. KOGANA ul. Narutowicza 18
 uprzejmie zawiadamia Szan. Publiczność, że w tych dniach zainstalował u siebie nowoczesny aparat elektryczny **DO ZDJĘĆ WIECZOROWYCH** najnowszego typu.
 Aparat został nabyty na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu.
 Zakład czynny bez przerwy od godziny 9-ej rano do godziny 7-ej wiecz. Po godzinie 7-ej wieczorem, tylko na zamówienia.

W SUCHEJ AMERYCE.

Zona (do męża, którego tajna go - raz chyba nauczysz się wreszcie nie rzeknia wyleciała w powietrze): „Te wykraczać przeciwko prawu” a

CHOROBY PIERSIOWE
SA ULECZALNE!
 Sprytajcie się Swego Lekarza.
 „BALSAM THIOCOLAN AGE” jest słynnym środkiem przeciwno chorobom płucnym i skutecznie przez powagi lekarzkie.
CHOROBY PŁUC
 „BALSAM THIOCOLAN AGE” leczy brochu gruźlicę, kaszel, bóle, stwardnienie płuc, wykruszenie oskrzeli, powiększenie węzła, obniżenie temperatury ciała. Sprzedają apteki i skład główny Apteka A. OASECKIEGO. WARSZAWA. Prosta 16.

RATUJĄCIE SWE ZDROWIE
 „Szwajcarskie gorzkie Ziolo” (z marką „Kog”) są stosowane przy chorobach: żółtaczka, kił, obstrukcja i kamieni żółciowych.
 „Szwajcarskie gorzkie Ziolo” są naturalnym i godnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia i działającym przeciwko otyłości. Sprzedają apteki i skład apteczny. Podofka 21. B.

ZGUBIONO portfel skórzany, czarny — za wierający 1 weksel in blanco na 100 zł. z wystaw. Miszteli Józefa, kwit na 100 zł z podpis. Bronisława Majera — metrykę urodzenia Władysł. Majera książeczkę wojsk. wyd. przez PKU Piotrków na nazw. Roma na Majera roczn. 1903 zam. w Rozpry oraz kwity obrachunkowe — materiałów budowlanych — odbiorca Bron. Majer. Powyższe dokumenty unieważnia się k 2396

ZAGINEŁA książeczka wojskowa, wydana przez PKU. Tomaszów na na zwisko Dawida Rozentała. Książeczkę powyższą unieważnia się. a2407

ZGUBIONY dowód osobisty wydany przez Dyрекcję PKP. w Warszawie na nazw. Jerzego Urbanka zam. w Piotrkowie Bujnowska 3 unieważnia się a 2391

ZGUBIONA kartę urlopową wyd. przez 4 PAP. w Częstochowie na nazw. Ignacego Rutowicza zam. w Piotrkowie Al. 3 Maja 18 unieważnia się. a 2408

ZGINEŁA książeczka wojskowa wydana przez PKU Piotrków na imię Władysława Konwerskiego rocz. 1898 zam. w gm. Chabielice którą unieważnia się. a 2393

ZGUBIONA książeczkę wojskową wraz z kartą mobilizacyjną wyd. przez PKU Piotrków, oraz dowód osobisty wyd. przez Magistrat m. Piotrkowa oraz legitym. wyd. przez Pow. Kasę Chorych w Piotrkowie — wszystkie powyższe dokumenty na nazw. Marjana Bucholca zam. w Piotrkowie, Piłsudskiego 69 unieważnia się k 2395

ZGUBIONA książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Piotrków na nazw. Leopolda Kujawskiego unieważnia się. a 2410

INTELIGENTNA osoba poszukuje pracy — może zająć się chorem, gospodarstwem domowym i tp. Wiadomość w Administracji „Głosu”. a 2304

ORYGINALNE kostjmy maskaradowe, kwiaty i przybrania do głowy i sukien balowych Wanda Łoga Piotrków Stronczyńskiego 4 k 2281

OGŁOSZENIA:

Za wiersz milimetry szerokości 60 mm. na I str. 60 groszy, na dalszych 50 gr., na ostatniej str. 40 gr., w niedziele, święta i zagraniczne o 25 procent drożej. Drobne 10 gr. za wyraz, z pośrednictwem administracji 15 groszy.

Dzisiaj w Casino nadzwyczajny przeskok kinematografji do pełnego wrażenia i kaprysów życia nowoczesnego pt. ULUBIENICA ZAŁOGI.